

знае злина-та, коя-то произлѣзва отъ тѣзи инсекти не само по сеидби-тѣ, и по всички-тѣ овошки и др. полезни растения. Тѣй жаба-та са явява като добъръ пазачъ за орачъ-тѣ предъ инсекти-тѣ, той трѣбва много да ѝ благодари, и кой-то са труди да измори жаби-тѣ по сеидби-тѣ си, той наистина струва на себе си злина и е единъ варваринъ, кой-то обсища хубава-та си нива само съ инсекти. Щомъ са покажатъ въ нѣкоя сеитба жаби, да знаемъ добръ, че посѣто-то е вече изядѣно и то или отъ охлюви, земни бѣлки, брѣмбари и червеи, подиръ кои-то жаби-тѣ много тичатъ да ги ядѣтъ и съ това упазватъ сеидба-та отъ пропадане.

Ами що е съ желви-тѣ, тѣзи грозни и ядовити жаби — и тѣхъ ли трѣбва на всякадѣ да биемъ и моримъ? О никакъ, — тѣ толкова сѣ полезни, дори по-полезни и отъ жаби-тѣ, че тѣ не сѣ ядовити, а сѣ просто едни живинки, кои-то не знаятъ никакъ какъ да са упазятъ, естествоиспитатели-тѣ отколѣ вече го доказаха; само кога-то ги мѣчимъ тѣ отпускатъ единъ силенъ сокъ, кой-то такожде не новрѣжда пакъ место-то. Всякой единъ чловѣкъ е свободенъ самъ да направи единъ опитъ; напр. куче-то може много лесно да принесе една желва въ уста-та си отъ едно место на друго, безъ да са утрови. Единъ уменъ и образованъ чловѣкъ не трѣбва никога да приказва че желви-тѣ сѣ ядовити, само ако не ще да му се подсмиватъ други-тѣ. Тѣй сѣщо тѣ не сѣ вредителни. Тѣ сѣ най-способни-тѣ ловци на инсекти-тѣ, исчитватъ всички кюшета отъ молци: въ градини-тѣ исчитватъ глестен-тѣ, пеперудки-тѣ и пр.; по нивя-та тѣ испояждатъ дѣ-да-си е брѣмбари, мелчеви, вѣсеници, зашто желва-та е много лакома живинка. Тѣ никога и въ никой случай не ни принесватъ вреда, за това наистина е за сѣжелвяване, като гледами, че у насъ всички-тѣ земеделци ги мразятъ, прислѣдватъ ги както имъ прилѣгне по много — само да ги довършатъ. Желви-тѣ нагледъ сѣ много грозни, за това сѣ си нанесли голѣма омраза отъ чловѣци-тѣ, но не трѣбва да забравяме, че макаръ желва-та да живѣе въ скрита кожа, тя има най-силни очи отъ всички живинки, що сѣ по земя-та. По други-тѣ места хора-та не мислятъ за тѣхъ тѣй. У Парижъ, Лионъ Брюсселъ и по други градица, има особни пазари, дѣто са продаватъ желви-тѣ и то поскъпо; за тѣхъ хора-та са грижатъ въ днешно време толкова колко-то и за едно домашно животно; тѣ ги отхранватъ въ особни градини, пущатъ ги нарочно въ градини-тѣ си да имъ пазятъ цвѣте-то и зеленчука отъ разни-тѣ инсек-